

ZIEMIA RZESZOWSKA i JAROSŁAWSKA

czasopismo narodowe.

Wychodzi każdego piątku.

Rękopisów nie zwraca się, listów bezimiennych nie przyjmuje.

PRENUMERATA : przesyłką
poczt.
W Polsce miesięcznie: 80 gr.
W Ameryce rocznie: 2 dolary.

Cena
numeru **20 groszy**

OGŁOSZENIA :

Za miejsce wiersza milimetrowego
Na pierwszej stronie . . . 60 gr.
W tekście 40 „
Nadesłane 20 „
Ogłoszenia 10 „
Kolumna 3-linowa.

GLP S FNI ... ynnuje ... ziad inseratowy p ... w Drukarni UDZIAŁOWEJ ul. 3 Maja 9.

Adres Redakcji ul. 3-go Maja 9. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 142 472

Przedruk dozwolony tylko z powołaniem się na „Ziemię Rzeszowską”

TREŚĆ: Tragedja wsi — 1900-letnia rocznica Męki i Śmierci Jezusa Chrystusa — Wzbudź się sumienie! Napoleon mały! Kronika jasielska i rzeszowska — Ogłoszenia.

Dr. Józef Liwo
Poseł na Sejm.

TRAGEDJA WSI.

Niedawno odbyły się procesy polityczne w Wadowicach i Łomży. Oskarżonych było przeszło 100, w tem przeważnie chłopów. Niedługo rozpoczną się takie same masowe procesy w Rzeszowie i Tarnowie. Prasa donosi o nowych zajściach w Białymstoku, Łodzi i Częstochowie.

Trzeba, żeby społeczeństwo zdało sobie sprawę z tego stanu i z istotnych jego przyczyn. Zwalenie winy na agitację polityczną — nie wystarczy. Również karami, chociażby najsurowszemi, nie załatwi się palącego zagadnienia.

Przyczyną zająć jest przede wszystkim nędza. Światowy kryzys najboleśniej dotknął rolnictwo — wycieńczając wieś do ostateczności. Niechaj się przyzna, kto zawinił, że w ciągu ostatnich lat traktowało się u nas rolnictwo po macoszemu, a jeśli się coś dla niego zrobiło, to tak nieprzemyślanie, tak po dyletancku, że zamiast korzyści, wynikła z tego szkoda.

Weźmy kilka przykładów.

Rząd chwalił się w czasie ubiegłej sesji sejmowej, że ustabilizował ceny zboża. Przyszły tegoroczny żniwa i ceny spadły katastrofalnie. Widać, jak niedostatecznie przygotowaną i jak nieumiejętnie stosowaną była interwencja rządowa, skoro nie wytrzymała poważniejszej próby.

Obecnie na pocieszenie ogłasza się, że dla podniesienia cen zboża wojsko płaci za żyto po 13 zł za cetnar. Słaba to pociecha, bo cena ta nie opłaca nawet kosztów produkcji.

Dzisiejsza większość Sejmowa chlubiła się bardzo ustawodawstwem ulgowym, które uchwalono dla rolnictwa. Klub Narodowy przestrzegał przed takimi ulgami, wykazując, że następstwem tego będzie zupełne zamknięcie kredytu dla rolnictwa. Niedługo trzeba było czekać, aby te przewidywania sprawdziły się. Obecnie wytworzył się taki stan, że podatki i długi zaciągnięte w bankach i kasach, musi chłop płacić, musi również płacić odsetki i raty długów prywatnych, które mu Urzędy Rozjemcze rozłożyły na raty, — za swoje produkty wobec spadku cen nie wiele utarguje, a kredytu nikt mu nie udzieli. Ten brak kredytu, to odwrotna strona medalu uchwalonych na wiosnę ulg, dla rolnictwa.

Cóż więc znaczą nawoływania, aby rolnik nie sprzedawał żyta po 10 zł za cetnar. Rolnika nie trzeba do tego wzywać. Ale on to musi robić, on musi się wysprzedawać, bo ma nóż na gardle. Długi i świadczenia publiczne go duszą, a pożyczki mu nikt nie da. Ten stan jest naturalną konsekwencją polityki gospodarczej, jaką się prowadzi u nas w stosunku do rolnictwa.

Ale nie tylko względy ekonomiczne są powodem tych poważnych wystąpień i dużych ruchów na wsi. Istnieją nadto i powody polityczne. Chłop, który walczył o Polskę, bronił tej Polski i obronił ją, chce, aby był traktowany jak obywatel, a nie poniewierany. On nie ro-

zumie i nie zrozumie nigdy, aby za swoje przekonania polityczne, które się komuś nie podobają, miał się stać obywatelem drugiej klasy. On nie poddaje się z tem, aby z tego powodu być przedmiotem sekatur. A tak się dzieje.

Nie rozumie naszego ludu, kto nie spostrzega u niego tej godności, tej szlachetnej ambicji, której nie pozwoli on obrażać nikomu.

Nie zna duszy naszego chłopca, kto nie wie, że gdy chłop się zatnie, to od swego za nic nie odstąpi.

Dowiedzieliśmy się niedawno z prasy o pomysłach tworzenia konstytucyjnie, nowej »elity«, która ma rządzić Państwem. Byłoby rozsądniej nie tworzyć sztucznej i wymyślonej »elity«. Wiele rozumu, ogromny patriotyzm, bogactwo naprawdę wielkich społecznych zalet spotykamy w naszym ludzie, w naszym chłopie. Nie zapoznawajmy i nie niszcmy tego najważniejszego źródła prawdziwej i rzetelnej elity.

Przyglądając się spokojnie naszej wsi, tak w ostatnich czasach poruszonych, nie trudno stwierdzić, że póki nie zmieni się polityka gospodarcza Rządu, dopóki nie zacznie się traktować chłopca godnie i z szacunkiem, na jaki zasługuje, dotąd nie będzie nadziei na zmianę nastrojów na wsi, dotąd nie będzie nadziei, aby nastąpiło uspokojenie na wsi.

1900-letnia rocznica Męki i Śmierci J. Chrystusa.

Z inicjatywy Akcji i Ligi Katolickiej w Rzeszowie odbyło się w dniu 30 sierpnia 1933 r. na Plebanji posiedzenie Komitetu, mającego na celu uczczenie w bieżącym roku 1900-letniej rocznicy Męki i Śmierci Jezusa Chrystusa. Na posiedzenie przybyło około 70 osób ze sfer katolickich wszystkich stanów. Zebranie, zajął Ksiądz Infułat Tokarski, który wyjaśnił cel zebrania

STAROSTWO RZESZÓW

i wezwali bezmyślnie, aby ukonstytuowali się jako Komitet. Obecni ukonstytuowali się jako Komitet i w myśl wniosku Ks. M. Tokarskiego powołali jako przewodniczącego Starostę Dr. Friedricha, a jako wiceprezesa reprezentanta Sądu wiceprezesa S. O. Dr. Byszewskiego, dwojgę garnizonu, Pułkownika Jasiewicza (w jego zastępstwie Majora Koellnera), Prezydenta miasta Dr. Krugulskiego, dyrektora Seminarjum Wdowca i dyrektora Szkoły Rożkiewicza. Na sekretarza powołano profesora Jana Przybosia. Równocześnie wybrano Komitet wykonawczy, do którego powołano Ks. Infułata Tokarskiego, Prezesa Ligi Katolickiej, Dr. Czarnka, Prezesa Akcji Katolickiej, prof. Pankę, Pułkownika Elgasa i Prof. Jana Przybosia.

Ks. Inf. Tokarski nadał zebrany projekt uroczystego obchodu. W dniach 26, 27 i 28 października br. mają się odbyć trzydniowe rekolekcje, następnie w sobotę 28 października br. powieść w nocy z 28 na 29 c. łonocna adoracja Przenajświętszego Sakramentu, połączona z mszą świętą o godzinie 12 w nocy, — rano do godziny 4 Komunia Święta, w niedzielę dnia 29 października br. uroczysta Suma, a po południu mszypory. Następnie pochód wiernych, który wyruszy z kościoła farnego, pójdzie ulicą 3-go Maja do kościoła Popijarskiego, potem ul. Zamkową do kościoła garnizonowego, stamtąd ulicą Jagiellońską, następnie Puławskiego do kościoła Seminarjalnego, im. Chrystusa Króla, poczem ul. Krakowską do kościoła OO. Bernardynów, a następnie powróci do kościoła farnego. Dla podniesienia uroczystego następują uczestnicy będą nieść świece. Pochód będzie otwierał Wizerunek Chrystusa Króla, niesony na przemiast przez wszystkie stany. Na drodze będą bramy triumfalne. W poniedziałek rano dnia 30 października br. odbędzie się Msza Święta dla chorych, tak jak to obecnie praktykuje się po większych miastach. Wieczornym tego samego dnia odbędzie się w Sokole uroczyste przedstawienie Misterjum Hoffmanna pt. „Kto — bądź“ (Jedermann) grane z powodzeniem dla sfer katolickich za granicą.

Następnie przeprowadzono dyskusję, w której zabierali głos prof. Przyboś, Mjr. Koellner, Ks. Kan. Czastka, Ks. Kan. Chmielnikowski, D. Czarnek, Pułk. Elgas, Prof. Pankę, Prof. Łyszewski, Ks. Inf. Tokarski i przewodniczący, poczem program uroczystości w głównych zarysach uchwalono, a następnie postanowiono na wniosek Pana przewodniczącego Starosty Dr. Friedricha zwrócić się w sprawie udziału wojska do dowództwa garnizonu. Następnie utworzono następujące sekcje:

a) Sekcję porządkową z przewodniczącym Prof. J. Przybosiem, w której w skład wejda

przedstawiciele Sokoła, straży pożarnej, strzelca, rezerwistów i Policji Państwowej.

b) Sekcję dekoracyjną z przewodniczącym Dr. Byszewskim w skład której wejda członkowie Inż. Żurowski, Prof. Durek, Prof. Ulewicz, Prof. Czyżakówna, PP. Kozłowski, Wierński i Waller.

c) Sekcję teatralną z przewodniczącym Dyr. Dr. Ruczką.

d) Sekcję chórową z przewodniczącym Prof. Łyszewskim, który w porozumieniu z Ks. Inf. Tokarskim ma do tej sekcji wszystkich dyrygentów orkiestr i prowadzących śpiew w szkołach średnich i powszechnych.

e) Sekcję opieki nad chorymi z przewodniczącym Prof. Pankiem.

Skarbnikiem Komitetu wybrano Ks. Inf. Tokarskiego. Prezydium z P. Starostą Dr. Friedrichem na czele ma stanowić wraz z Komitetem wykonawczym sekcję organizacyjną.

Uchwalono również na wniosek Ks. Czastki, aby Stowarzyszenia katolickie trzymały u siebie wcześniej odczyty, celem podniesienia i ożywienia ducha katolickiego. Na zorganizowanie w tym celu zebrano Ligę Katol. w sobotę odczyt taki wygłosi Ks. Kan. Czastka.

KRONIKA JASIELSKA

Konsekracja dzwonu w Jaśle. W dniu 3 września br. odbyła się w Jaśle w kościele OO. Franciszkanów uroczystość poświęcenia dzwonu. Aktu poświęcenia dokonał z uroczystością X Biskup przemyski O. Gwardjan Laurenty Pomianek. W uroczystości wzięły udział tłumy wiernych. Około godziny 10.00 przemówienie wygłosił O. Gwardjan podnosząc zasługi p. Karola Polaka oraz miejsce jego obywatelstwa dzięki ofiarom świątelnym ulano dzwon kościelny.

Jaśło w przededniu obchodu odsieczy wiedeńskiej. Zawładł się miejscowy Komitet z przód Narodowców w Jaśle, którzy na jeźdźcą z następujących niedziel przygotowują akademję oraz obchód dla uczczenia rocznicy odsieczy wiedeńskiej oraz wiekopomych zasług króla Jana III Sobieskiego i chwwały męża polskiego.

Każdy Polak, kupiec czy rzemieślnik w Jaśle, ogłasza się w „Ziemie Rzeszowskiej i Jarosławskiej“, składając ten sam odczyt, na dany uroczysty.

KRONIKA RZESZOWSKA

Uroczystość związana z 250-letniej rocznicy odsieczy Wiednia przygotowywana w naszym mieście na dzień 12 bm. przesunięta została na niedzielę 17 września.

Kurs przetworów owocowo-jarzynowych. Staniem Żyński Szkoły TSL. w Rzeszowie odbędzie się w pierwszych dniach września kurs przetworów owocowo-jarzynowych. Kurs obejmuje 6 lekcji po 4 godziny. Opłata za kurs wynosi 6 zł. Zapisy czyni Dyrekcja Zawodowej Żyńskiej Szkoły TSL. w Rzeszowie codziennie od godziny 8-11.

Kurs samarytański dla harcerstwa rzeszowskiego odbędzie się do 6 bm. w świetlicy harc. I gimn. przy godzinie 35 dnów, który prowadzi absolwent medycyny dr. Nęć Mieczysław, znany już z swojej wytwornej pracy na tutejszym terenie. Kurs potrwa 8 tygodni.

Kurs języka francuskiego. Towarzystwo Przyjaciół Francji, Sekcja w Rzeszowie organizuje kurs języka francuskiego dla początkujących i już znających. Opłata miesięczna za naukę po 2 godziny tygodniowo wynosi po 3 zł od osoby, płatna z góry każdego miesiąca. Wpisy odbędzie się w Gminnym Żyńskim od godziny 9-2 P. w sobotę 11 września br. w Gimnazjum Żyńskim (p. 11) o godz. 6-20 wieczorem, a w poniedziałek po ustaleniu godzin z uczestnikami kursu.

Uroczyste nabożeństwo. Prezydium Stowarzyszenia Katol. w Młod. Huculowej komunikuje uroczyste nabożeństwo z okazji jubileuszu 50-letniej kupców, p. Kl. Kucharskiego odbędzie się w niedzielę dnia 17 bm.

Akcja Katolicka. W sprawozdaniu z walki z demoralizacją przewodniczący podniósł trudność świętowania niedzieli w Rzeszowie, ponieważ niektórzy żydowscy kupcy, korzystając z prawa sprzedawania w niedzielę tytoniu, sprzedają inne towary. Zramienia Akcji Ligi Katolickiej powstał ścisły Komitet do urzędzenia w Rzeszowie obchodu 1900-letniej rocznicy śmierci Zbawiciela świata. Wobec tego wszystkie stowarzyszenia katolickie, aby jak najhjelniej przyczyniły się do ukonczenia odnowienia kościoła parafialnego albowiem z braku funduszy dalsza restauracja kościoła tego lata nie mogła być prowadzona. Uchwalono dalej zaapelować do wszystkich członków stowarzyszeń katolickich, aby zapisywał się na członków Ligi Katolickiej, — wkładka 20 groszy miesięcznie. Liczba członków Ligi jest miarą uświadczenia katolickiego w Rzeszowie. W końcu uchwalono, aby każde stowarzyszenie katolickie wniosło prośbę do Ojca św. na ręce XX. Biskupów polskich o beatyfikację królowej Jadwigi.

Cicha ale owocna praca. Szersze grono społeczeństwa zapewne nie wie, że skromny w publicznych wystawach III. Zkon; prowadzi przez P. Annę Fusową pacie bez rozgłosu, ale intensywnie na swym terenie. Niezmordowana w przedsięwzięciach p. Machrzycka urządza je dno przedstawienie po drugim we własnej sali tercjarskiej, cieszące się każdorazowo bardzo dużą frekwencją. Ostatnio wystawiono dramat, 3 aktowy pt. „Dla Chrystusa“ z czasów przesładowań chrześcijan, który zostanie niebawem powtórzony w sali „Sokoła“. Sceny wyreżyszerowane w każdym polu przez P. Machrzycką zostały wykonane przez amatorski Teatr, Syre,

VICTOR HUGO.

tłóm. i opr. Zofja Gołębiowska.

Zbudź się sumienie! Napoleon mały!

Ciąg dalszy.

Ten rząd boi się prasy, bo czuje swoją ohydę. Nie chce swego portretu, nie chce spojrzeć w zwierciadło. Jak puszczyk kryje się w ciemnościach! Prawda i światło zabijają go. Chce trwać i być przy władzy za wszelką cenę. Nie chce, by o nim mówiono — chce, by się przed nim płaszczono. I dlatego nakazał prasie milczenie. Stąd te drakońskie konfiskaty. Chcą zagłuszyć, zabić wolność słowa i myśl! Chcą zabić sumienie! słyszycie? Groźbami chcą ludzi zmusić do milczenia!

Nad państwem unosi się atmosfera błota i krwi.

I znajdują się tacy zaślepińcy, którzy utrzymują, że zamach stanu z dnia 2 grudnia 1851 r. był koniecznością państwową, że odwrócił od kraju jakieś wielkie niebezpieczeństwo, że przed nim staliśmy u stóp jakiejś przepaści! I silą się

plątni apologety na wielkie pochwały dla pana Bonapartego za ten właśnie zamach, za ten straszny wstrząs moralny, który zarysował gmachem Państwa.

A dokonał go człowiek, który mówił, że przez całe życie wiernie stał na straży Prawa, który przysięgał na Konstytucję! Dziś, gdy rozświetlił się sztuczny blask, wytworzony wokoło jego postaci, główną jego silą są pieniądze, które kupuje sobie zwolenników. Płaci się tym, którzy krzyczą „Niech żyje“, płaci się w ten czy inny sposób. A coraz mniej ludzi wnosi ten okrzyk z przekonania.

Naród nie wie, jakie ma w swem łonie bogactwo łotrów. Trzeba dopiero przez rotu politycznego, aby wypłynęli na wierzch. Wtedy dopiero można ich podziwiać. Dziś wszyscy są u góry — tam przy panu Bonaparte!

Ale ten rząd, ten rząd okropny hipokrytów, i manekinów, nad którym można parsknąć śmiechem lub zaszlochać, ta Konstytucja, zawieszona na kołku wraz ze wszystkimi naszymi swobodami, to poniżenie wszystkich, ta atmosfera duszna i niepewna — skąd to wszystko pochodzi?

Mój Boże! czyście już tak nisko upadli, żeście o tem zapomnieli?

Skąd pochodzi ten rząd?... Patrzcie! On ocieka, on pachnie jeszcze krwią!

Umarli są daleko... oni nie powrócą już... Strasznie jest pomyśleć, że wy o tem zwolna zapomniacie!

Dlatego, że wam wolno jest jeść i pić, że na Boże Ciało mogą wyjść procesje, że urzędnik i robotnik zarabiają swoje grosze, że urządza się świetne parady wojskowe, że wydaje się setki tysięcy franków na szerzenie chwały pana Bonapartego, że w teatrach macie przedstawienia, że wszystko dzieje się na rozkaz — zapomina się, że ten rząd oparty jest na trupach tych, co bronili Państwa i Prawa.

I czyż nie pamiętacie już o tych wszystkich, którzy objęci śmiercią gniją w ziemi, których ciała są już zniekształcone, toczone przez robaki, — oni wszyscy przecie mieli prawo kochać, żyć i pracować — a przecie ich zamordowano!

Ach, jeśli o tem zapomniacie — to my wam przypominamy! Zbudźcie się, zbudźcie ludzie śpiący! trupy poległych bohaterów defilują przed wami!

C. d. n

REPERTUAR KIN.

„Henryka“ wyświetla o dziś
monumentalny film polski
osnuty na tle powieści Ignacego Kraszewskiego
pt. **HATA ZA WSIA.**

„Muzeum“ wyświetla od dziś
bardzo wesoły film dźwięk.
pt. **PAT i PATACHON**
jako **DZIELNI WOJACY.**

„Wanda“ wyświetla od dziś
podwójny program
1. Pałac na kółkach
2. Arka Noego.

Afrę i Agnieszkę z takim przejęciem się i do-
kładnością, że publiczność traciła chwilami świa-
domość miejsca i czasów, a często i płakała.
Niemniej należy się uznanie i podziękowanie
P. K. Kotowiczównie i P. T. Skoczyskiemu za
pracę przy pięknych naprawę dekoracjach,
a Dr. Ruczce za przychylność w wypożyczaniu
rekwizytów.

W związku z napadem na Plebanję w Niewo-
dnej (pow. krosno) dowiadujemy się, że do Sa-
du Okr. w Rzeszowie odstawiono ujętych spraw-
ców, którzy według przypuszczalnych podejrzeń
dokonali też napadu na Ks. Chmurowicza w Przy-
byszówce.

Do odebrania na PP. znalezione przez p.
Gerulę portmonetka z pewną kwotą.

Jeszcze o wodociągach! Rzeszów ma swoją
atrakcję wodociagową. Stąd jedni zachwycają
się twórczą radością budujących się wodociągów,
— natomiast drudzy są przerażeni widmem roz-
kopanych ulic — gdyż nie wiadomo, czy starczy
pieniędzy na zakopanie ulic — i ciężarem w nie-
długiej przyszłości płacić się mających świadczeń
publicznych na pokrycie kosztów „twórczej ra-
doci”. Widmo to jest tem większe, że cały plan
budowy wodociągów jest otoczony ścisłą tajem-
nicą, — względnie dotychczas nie podano go
do wiadomości ogółu. W tych smutnych pow-
szeczną uwagę obsorbuje myśl, czy też miasto
zażądało zabezpieczenia szkód, które może po-
nieść z powodu złego czy też nieudolnego prze-
prowadzenia budowy wodociągów. Czy przed-
siębiorca złożył jakie zabezpieczenie, czy też
może przedsiębiorcy wierzy się na słowo. Dzisiaj
i to jest możliwe, wszak budowę prowadzi puł-
kownik. Chcielibyśmy w tej mierze usłyszeć coś
konkretnego.

Panu Starościu do wiadomości. Skandaliczne
stosunki w Woli zarczyckiej. Rozwijająca się od
niedawna na terenie Woli Zarczyckiej dzięki ini-
cjatywie p. Wojdyły i kilku ludzi dobrej woli,
praca organizacyjna poczynna natrafiać na różne
trudności. Oto miejscowy wójt, u którego zdaje
się coś nie wszystko jest w porządku, odgraża
się ludziami, że ich każe pozamykać na 2 lata
jeśli natychmiast nie rozwiążą koła Str. Narod.,
względnie że ukarze ich grzywną. Te i tym po-
dobne bzdury głoszone także i przez sekretarza
gminnego, uprawiają jednak członków Stronnic-
twa w dobry humor. Gorzej, że miejscowa po-
licja, która powinna dobrze znać przepisy, za-
chowuje się tak samo. I tak komendant poste-
runku zaczepia członków Str. Nar. i wypytuje
poco chodzą na zebrania Str. Nar., wypytuje o
nazwisko członków i t. d. Głośno się pozatem
opowiada, że wrazie należenia do Str. Nar. człon-
kowie spotkają się z pacyfikacją w postaci roz-
kwaterowania wojska po wsi, przyczem człon-
kowie będą musieli niewygodnych lokatorów u-
trzymywać niezależnie od grzywny, jaką będą
musieli zapłacić. Członkom Stronnictwa Narodo-
wego w Woli zarczyckiej oświadczamy na tem
miejscu, że Str. Narodowe jest organizacją le-
galną, że wszystkie szyskany na jakie ostatnio są
narażeni, są nadużyciem nieodpowiedzialnych je-
dnostek przeciwko którym wystąpimy do właści-
wych władz, samym zaś członkom życzymy na
dalejszego rozrostu organizacyjnego oraz śle-
my zapewnienia, że zawsze w ich obronie przed
nadużyciem wystąpimy. Panom zaś komendantom,
wójtom i sekretarzom przypominamy, że dłużej
klasztoru niż przeora...

Ze sali sądowej. W najbliższych dniach od-
będzie się przed Sądem okr. w Rzeszowie roz-
prawa karna przeciw Michałowi i Maurycemu
Kleinwachsom, Maksowi Klimmlowi i Ferdynan-
dowi Puryszowi oskarżonym o zbrodnię oszust-
wa na szkodę firmy Messing - Gleisinger w Pra-
dze. Mianowicie oskarżeni za pomocą sfalszo-
wanych wtórników przewozowych podjęli w tut.

Kasie Oszczędności około 4.000 zł. Oskarżonych
bronią Dr. W. Czarnek i Dr. M. Grajower.

Proces o zamordowanie śp. Mgr. Chudzika.
W dniu 18 bm. odbędzie się przed sądem przy-
sięgłych w Sanoku rozprawa przeciwko morder-
com śp. Mgr. Jana Chudzika. Trybunałowi prze-
wodniczy Sędzia okręgowy Zygfryd Gölis. Na
ławie oskarżonych pod zezwaniem morderstwa za-
sięda sekretarz BBWR. z Brzozowa Jajko, komi-
sarz policji Drewniński agent policyjny oraz Stan-
kiewicz. Rozprawa z uwagi na polityczny i urzęd-
owy charakter oskarżonych zapowiada się sensa-
cyjnie i budzi zrozumiałe zainteresowanie. Materiał
śledczy obejmuje 2 duże tomy aktów i zawiera
podobno wprost przerażające szczegóły docho-
dzeń. Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili
osk. komisarz policji Drewniński został zawieszony
w urzędowaniu. Szczegóły rozprawy obliczo-
nej na 5 dni będziemy podawali w następnych
numerach Ziemi na podstawie informacji spec-
jalnego korespondenta.

Ze sportu.**Swież — Resovia 3 - 1**

Widma pozostania Resovii nadal w A kla-
sie przedstawia się coraz wyraźniej. Niedzielne
zawody z lwowską Swieżią zakończyły się zno-
wu porażką drużyny Resovii i to zupełnie zasłu-
żoną. Jeszcze jeden, dwa mecze przegrane, a
żadne wysiłki Zarządu Towarzystwa, ani też wy-
siłki kilku zaledwie graczy, którym zależy, aby
Towarzystwo istniejące przeszło lat 20, zajaśniało
pełnym blaskiem swej sławy sportowej — nie
uchronią drużyny od zepchnięcia jej do nędznej
ogrodzenia w rodzinie piłkarskiej na jednym
poziomie z drużynami Łańcuta, Tyczyna, czy też
innej Pipidówki. Nie rozpisujemy się o wielkiej
umiejętności graczy, aby honoru ich sportowego
nie urazić, lecz naprawdę, prawie że wszystkim
tym mistrzom piłki, zależy na dobrej opinii spor-
towej Towarzystwa Resovii o tyle o ile mogą
oni swe ambicje zaspokoić, bo przecież nie oni
dla Towarzystwa, lecz Towarzystwo dla nich. Re-
prezentacyjna jedenastka Resovii winna być dru-
żyną karną, nieustępliwą, świadomą celu, do któ-
rego dąży. A czy taką jest? Owszem, ale tylko
częściowo: Drozd, Knutel, Dyląg i paru jeszcze.

W przyszłą niedzielę odbędzie się mecz z
REWERĄ ze Stanisławowa, na który jak nas
słuchy dochodzą cały sportowy Rzeszów, wyzna-
czył sobie spotkanie. Spodziewać się należy, że
drużyna zechce zrehabilitować swoją reputację i
wykażać przed publicznością pełne swe walory.
Resovia II wyjeżdża na mecz przyjacielski
w niedzielę z tamt. Strzelcem.

Z kroniki żałobnej.

† STEFAN SKOTNICKI emer. kierownik pa-
rowozu PKP. odznaczony „orłętami“ zmarł w po-
niedziałek, dnia 4 bm. o godz. 17 w 65 roku
życia. Pogrzeb odbył się we środę, dnia 6 bm.
o godz. 16 z domu żałoby przy ul. Marszałkow-
skiej L. 9.

† Ks. WAWRZYNIEC PILSZAK Jubilat - Ka-
nonik em. katecheta Seminarjum Nauczycielskie-
go Męskiego w Rzeszowie zmarł dnia 7 września
1933 roku przeżywszy lat 83. Przeniesienie zwłok
z domu żałoby przy ul. Bernardyńskiej do kości-
ścioła odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 18-tej zaś
dnia 9 bm. o godz. 10 na cmentarza w Pobitnem.

† Z WACŁAWIKÓW MARJA HERBACIŃ-
SKA żona em. chorążego żandarmerji zmarła
we wtorek, dnia 5 bm. o godz. 20-tej w 43 ro-
ku życia. Pogrzeb odbył się we czwartek, dnia
7 bm. o godz. 3 popołudniu z domu żałoby przy
ul. Mickiewicza do grobowca rodzinnego na sta-
rym cmentarzu.

Z kraju.

Pożyczka wewnętrzna 120 milionów złotych
W najbliższych dniach, w formie dekretu Prezy-
denta Rzplitej, zostanie ogłoszona. Jest to rze-
komo dobrowolna pożyczka, lecz jak głoszą wieści
obowiązek subskrypcji tejże spadnie na Banki,
oraz urzędników tak, że ze względu na obecne
stosunki nie może być mowy o jakiegokolwiek
bądź odmowie podpisania jej.

Sensacja polityczna. Największą sensacją o-
becnego okresu politycznego byłby fakt — gdy-
by, oczywiście poległ na prawdzie, wyjazdu Marsz.
Piłsudskiego do Moskwy na zaproszenie Rządu
sowieckiego. Wizyta ta nabiera specjalnego zna-
czenia, jeśli weźmie się pod uwagę to, iż Marsz.
Piłsudski był zawsze przeciwnikiem jakiegokol-
wiek bądź zbliżenia między Polską a Sowiecami
— mamy wrażenie, że odnośny krok jest wyni-
kiem bezprogramowej polityki rządów sanacyj-
nych, aczkolwiek Stronictwo Narodowe zawsze

zalecało konieczność zbliżenia Polsko - Sowiec-
kiego.

Głód i nędza była powodem zajęć antyżydow-
skich w pow. żywieckim. Z pow. żywieckiego,
znanego z ostatnich zajęć antyżydowskich, do-
noszą, że panuje tam skrajna nędza wśród ro-
botników i małorolnych, którzy zarabiali na ży-
cie w kopalniach węgla na Górnym Śląsku —
zamkniętych ostatnio wskutek kryzysu. Głód i
nędza posunęły się tak dalego, że spotyka się
tam masy dzieci, na pół nagie proszące o jał-
mużnę. Ludność nie stać nawet na sól do stra-
wy, którą żadko gotuje... Nic zatem dziwnego,
że w okręgu tym były zajęcia antyżydowskie,
których przecież jedynym powodem, był głód i
nędza.

Rozruchy antyżydowskie w Warszawie trwają
w dalszym ciągu w związku z agitacją robienia
zakupów przez młodzież szkolną wyłącznie w
firmach katolickich.

Pertraktacje żydów w Niemczech. Dzienniki
notują ostatnio pertraktacje żydów w Niemczech
z Rzeszą Niemiecką w sprawie emigracji do Pa-
lestyny. Rząd Rzeszy oczywiście idzie żydom w
tym wypadku jak najdalej na rękę. Pożądanem
jest, ażeby takowe pertraktacje i u nas rozpoczął
żydzi.

Pogłoski o zmianie płac urzędniczych. Coraz
uporczywiej krążą pogłoski o projektowanej zmia-
nie płac urzędniczych. Reforma miałaby iść prze-
dewszystkiem w kierunku obniżenia pensji o o-
koło 10 - 14 procent, oraz miałaby polegać na
zredukowaniu o około 10 proc. etatów. Zwłasz-
cza kobiety zamężne miałyby zostać usunięte.
Wszystkie te zmiany mają na celu załatwienie ro-
snącego przerażająco deficytu budżetowego.

Ceny zboża. Zniżka cen płodów rolniczych
dochodzi do minimum. Ostatnio notują cenę żyta
i owsa po 8 zł za 100 kilogramów... Nic też
dziwnego, że zaległości podatkowe rolników
w dalszym ciągu rosną.

Pogłoski o opłatach na cele interwencji zbo-
żowej. Jak słychać, wkrótce mają być wprowa-
dzone opłaty na cele interwencji zbożowej. Mają
to być 10 procentowe dodatki do podatku prze-
mysłowego i gruntowego oraz opłaty od uboju
bydła.

Pożar. W Drohobyczu wybuchł groźny po-
żar w rafinerji „Nafta“ obejmując swojemi płe-
mieniami zbiornik o zawartości 50 wagonów
benzyny. Straty są olbrzymie. Ofiar w ludziach
nie było.

Ze świata.

Revolucja na Kubie. W połowie sierpnia br.
po 8 letnich zniechęconych rządach, zmuszono
do ucieczki dyktatora Kuby, prez. Machado. Cha-
rakterystyczne, co o tem pisze polski organ dy-
ktatorski „Gazeta Polska“: „Prez. Machado w ciągu
swego urzędowania usuwał przeciwników z nie-
ubłąganą surowością. Dopomagała mu w tem
doskonale zorganizowana tajna Policja tzw. Porra.
Zbudował miasteczko pod nazwą general Machado,
a na środku kazał sobie postawić pomnik.
Do ostatnich czasów armia i policja były przy-
dentowi posłuszne. Korpus oficerski został oczy-
szczony ze wszystkich niepewnych żywiołów,
zaś żołnierze otrzymali wysoki żołd. 55 proc. wy-
datków państwowych szło na armię i żandarmerję.
Przesilenie gospodarcze dało opozycji nowy ma-
terjał agitacyjny, poczęły się wrzenia rewolucyjne
i padły pierwsze strzały, które dyktatora zmu-
siły do ucieczki. Czytając te wiadomości z Kuby,
mimowoli nasuwa się obraz jednego z dobrze
nam znanych i bliskich... państw w Europie.

Proces o podpalenie Reichstagu. W dniach
najbliższych rozpocznie się w Berlinie proces
przeciwko rzekomym sprawcom podpalenia Reich-
stagu, o co oficjalnie oskarżeni są komuniści
Wedle jednak powszechnie panującej opinji Reich-
stag został podpalony przez samych hitlerowców.

Konflikt japońsko - amerykański. Ostatnio wy-
buchł poważny konflikt pomiędzy Ameryką i Ja-
ponją na tle zbrojeń morskich.

Mord polityczny w Belgradzie. Znakomity
chorwacki polityk i były minister Mirko Neudorfer
został zastrzelony przed kilku dniami przez
nieznanego sprawcę.

Tylko silni mają przyjaciół. Mowa Mussolinie-
go w Cuneo. Rzym 25.8 (ATE) Mussolini wygło-
sił w Cuneo przed olbrzymimi tłumami przemó-
wienie, w którym między innymi wskazał i przy-
pomnił Włochom, że historia ludzkości od wie-
ków wskazuje na konieczność siły. Tylko silne
narody posiadają przyjaciół blisko i daleko. I
zawsze umią wzbudzić szacunek a w razie po-

trzeby i przestrach. Inaczej są lekceważone i zawsze na wielkie narażone niebezpieczeństwo. Naród musi posiadać silny charakter, aby nigdy nie stracić równowagi ducha, zarówno w okresach nieszczęść jak i stawy. Włochy faszystowskie są dzisiaj jedynym narodem XX stulecia, który wykazał innym narodom drogę odrodzenia i ratunku. Przemówienie Mussoliniego przyjęte zostało z olbrzymim entuzjazmem.

Z Kongresu żydowskiego w Pradze. Na odbywającym się przed paru dniami w Pradze kongresie syjonistycznym prezes organizacji syjonistycznych Nachum Sokołow wygłosił przemówienie o położeniu żydów w rozmaitych państwach, przyczem mówiąc o stosunkach w Polsce wyraził się, że paszport polski jest dzisiaj dla żydów prawdziwym talizmanem. To wyznaczenie najlepiej świadczy jak wielkie zasługi położyła sanacja dla sprawy żydowskiej w Polsce. Tej zasługi Polacy sanacji chyba nigdy nie zapomną. Na zakończenie warto dodać, że na kongresie tym żydzi się pobili, tak, że musiała czeska policja interwenjować.

Obrady drugiej międzynarodówki. Pogrzeb socjalizmu. W ostatnich dniach obraduje w Paryżu konferencja drugiej międzynarodówki, która wykazała wśród socjalistów kompletne rozbicie i bankructwo socjalizmu w całym świecie. Kongres ten niektóre dzienniki nazywają pogrzebem socjalizmu.

Ogłoszenia 50-grosz.

Wiadomość w Administracji.

SPRZEDAM SAMOCHÓD

„Ford“ zarobkowy na chodzie:
Wiadomość w Administracji.

Nauczycielka do chłopczyka z 5 klasy otrzyma we dworze kompletne utrzymanie.

Radjo-aparat 4 lamp. Marcou'ego wraz z głośnikiem elektrodynamicznym do sprzedania. Wiadomość w Adm.

Administracje realności przyjmie emeryt. urzędnik Skarb. na dogodnych warunkach dla właścicieli

Praktyczny **KURS BUCHALTERJI** Koedukacyjny
Opłata miesięczna 16 zł. Nauka rozpocznie się 12 września o godz. 7 wieczór. L. Buczyński, Krakowska 31.

Sklep z urządzeniem i meble, pokój z kuchnią (naczynia) przy głównej ulicy, odpowiedni na hurtownie bławat. odstąpię na bardzo dogodnych warunkach.

Do sprzedania realność razem z parcelą.
Wiadomość w piekarni A. Wierczaka.

W cukierni J. Kocura można nabyć zawsze świeże pierwszorzędne wyroby cukiernicze po cenach niskich. Codziennie koncert.

Nowy dom drewniany z ogrodem oraz parcela budowlana przy ul. Kr. St. Augusta do sprzedania. Wiadomość przy ul. Kr. St. Augusta 11.

Mieszkanie w centrum miasta, pokój z balkonem, nyz. kuchnia i przedpokój na I p. również garaż do wynajęcia.

Założono w roku 1850.

ST. JAŚKIEWICZ

w Rzeszowie

ul. 3. Maja L. 6. -- (Dom własny)

Telefon Nr. 287.

Poleca towary kolonialne, delikatesy, wódki, koniaki, wina, likiery francuskie i krajowe.

Pokoje do śniadań

kawa i herbata w najlepszym gatunku

Pismo wydaje i redaguje Komitet.

Wapno

można nabyć u firmy:

Stanisław Żółkiewicz i Ska
W CZUDCU

Fabryka Wapna, Cegieł i Wyrobów Betonowych
Telefon Nr. 8 3-7 Telefon Nr. 8

Aparaty radjowe najnowszych modeli
tanie dobre i na dogodne spłaty
poleca tylko firma:

Józef Drozd

Rzeszów, Matejki 22
Telefon 203.

Stale na składzie:

BATERJE ANODOWE „Contra“ i Balta“
AKUMULATORY nowych systemów
Części radjowe wielkiego rodzaju.
Filje w Samborze i Stanisławowie,
Dostawa natychmiastowa własnymi autami.

bardzo dobre do budowy, jakoteż do bielenia i dla celów rolniczych

Cukiernia „LWOWSKA“
ZDZIŚŁAWA HOCHEKERA

Rzeszów, 3 Maja.

Poleca: LODY, HERBATNIKI, CIASTKA,
TORTY, CZEKOLADKI, POMADKI
WYBORNĄ KAWĘ i t. d.
Ceny konkurencyjne.

LEKCYJ

gry na fortepianie

udziela **M. DAŃCZAKOWA**, absolwentka Konserwatorium Pol. Tow. Muz. we Lwowie z egzaminem państwowym muzycznym.

Zgłoszenia przyjmuje od dnia 10 września 1933 w godzinach od 11 do 13 i od 18 do 19 przy ulicy Unji Lubelskiej Nr. 6. I piętro, mieszkanie 4.

„PAPIERNIA“

POLECA: **DUŻY WYBÓR**

Kartki pocztowe **OBRAZÓW**
Papier listowy ręcznie malowanych

OPRAWA OBRAZÓW

■■■■■ PO CENACH BARDZO NISKICH. ■■■■■

WSZELKIE PRZYBORY SZKOLNE I KANCELARYJNE.

NĄWOZY SZTUCZNE

pod zasiewy jesienne, i na łąki oraz specjalny nawóz pod kwiaty

„VEGETAMON“

WĘGIEL górnośląski i krajowy
ceny niższe

Słoje hermetyczne do konfitur i naczynia

W Składnicy Kółek Rolniczych w Rzeszowie

DRUKARNIA UDZIAŁOWA

W RZESZOWIE, UL. 3-go MAJA 9.

WYKONUJE WSZELKIE DRUKI SZYBKO - PO CENACH KONKURENCYJNYCH.

